

STŘEDOČECH

Zpravodaj Středočeského kraje « ZDARMA « září 2022

Hasičskými šampiony jsou Středočeši

Dobrovolní hasiči z Pískové Lhoty na Nymbursku si vychovali šikovné následovníky. Na letošním klání v Hradci Králové se totiž nejmladší členové stali mistry České republiky ve hře Plamen a o několik týdnů později excelovali v evropské Hasičské olympiádě konané ve Slovinsku. Nejenže přivezli medaile z několika disciplín, ale stali se absolutně nejlepším týmem.

Za fantastickými výkony však stojí tvrdá příprava. „Začali jsme již v říjnu minulého roku zimní přípravou, kdy nabíráme především kondičku a zlepšujeme koordinaci celého těla. Jakmile nám počasí dovolí, začínáme se třikrát týdně scházet a ladíme samotné disciplíny. Těchto celoročních příprav se mimo nás, trenérů, účastní všech deset dětí, včetně jejich starších kamarádů, kteří již přestoupili do dorostu,“ představila tréninkový plán Lucie Pohanková, jedna z trenérek. Zafungovala i dobrá chemie v partě a vůle obětovat soutěži

maximum. Velmi důležité však bylo projít přes domácí soutěže bez „ztráty kytičky“, tedy nechybovat a zachovat chladnou hlavu, protože v cestě stála spousta kvalitních týmů.

Došlo nám to až při oslavách

Ve slovinském městě Celje se o trochu lépe umístil tým dívek a zaslouženě vystoupal na první místo. Ostatně nebylo to poprvé, co dívky excelovaly. Obhajovaly prvenství z Opole a Villachu. Skvělé druhé místo ve své kategorii brali kluci ze SDH Bludov, jejich kolegové z Pískové Lhoty skončili pátí. Přitom rozhodovaly setiny sekundy, neboť bronzoví medailisté byli jen o vteřinu rychlejší. Zlato v případě hochů udrželi Slovinci. „Myslím, že máme skvělý kolektiv, který si věří, a i když se nám něco nepovedlo, tak jsme do toho šli ještě víc s tím, že musíme zabrat,“ uvedla patnáctiletá Marcela Nováková, která se hasičskému sportu a Plameni věnuje už devět let. V případě svazkových částí mladí hasiči pokořili favorizované kolegy ze SDH Bludov, kteří obhajovali loňské prvenství, a i v průběhu hry si nevedli vůbec špatně. Nakonec však Bludov zůstal na druhém místě, na bedně ještě zazářil

Při soutěži se zúročí tvrdá příprava.

SDH Žákava. „Měl jsem radost, ale nebyl jsem si jistý, jestli zvládneme vyhrát. Okresní a krajská kola nebyla zrovna lehká, ale stálo to za to,“ rozhodl jedenáctiletý hasič Daniel Kubenka. „První dojmy byly takové, že jsme vlastně ještě moc nechápali, co to znamená, že jsme vyhráli. Myslím, že nám to všechno došlo, až když jsme přijeli domů a začali slavit, všichni nám gratulovali a nám došlo, že jsme mistři a že je opravdu co slavit,“ doplnila Marcela Nováková.

Věrní fanoušci nás ženu kupředu

Republiku SDH Písková Lhota naposledy ovládl v roce 2007. Letošek se už ze zmíněných důvodů nesl na šťastné vlně. „Třeba na okresním kole jsme měli těžkého soupeře, který se nedal a stejně jako my chtěl postoupit do krajského kola. Nakonec rozhodl požární útok, kde jsme brali první místo, a tím pádem i postup. Opravdu to bylo těžké nejen po

fyzické, ale i po psychické stránce, ale nakonec se to podařilo. Krajské kolo také nebylo vůbec lehké, ale týmový duch nás neopustil,“ popsala Marcela těžkou cestu za vítězstvím. „Myslím, že budu mluvit za všechny, když řeknu, že nás nejen rodiče, ale i sourozenci a kamarádi ženu kupředu. Jsou to naši nejuvěrnější fanoušci, bez kterých by to tady prostě nešlo,“ pochvalovala si Marcela. „Rodina mě dost podporuje, snaží se jezdit na závody a vždycky jsou tu pro mě,“ dodal s úsměvem Daniel, neméně zkušený soutěžící.

Posláním hry Plamen je rozvíjet dětské znalosti, vědomosti a dovednosti v jednotlivých oblastech činnosti ve specifické oblasti požární ochrany. Hra byla od prvopočátku organizována pro mladé hasiče, členy Svazu požární ochrany a posléze nástupnické organizace Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Kraj dává hasičům přes 44 milionů korun

Středočeský kraj dobrovolné hasiče podporuje formou dotací ze středočeského Fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS. Jen v letošním roce bylo, anebo bude poskytnuto více než čtyřiačtyřicet milionů korun. Sbory si za ně pořizují cisternové automobilové stříkačky, dopravní automobily nebo věcné prostředky požární ochrany. Kraj kofinancoval i výstavbu anebo rekonstrukci zbrojnic ve Velkém Oseku, Byšici, Bělé pod Bezdězem, Všetatech, Tučlatech a Tetíně. Čtyři miliony korun pak putovaly na spolkovou činnost a do podpory veřejně prospěšných organizací působících na poli požární ochrany a ochrany obyvatelstva (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, KSH Středočeského kraje).

Středočeši na stupních vítězů.

Kam s nimi? Našimi dětmi...

O přijímání dětí do první třídy čím dál tím častěji nerozhoduje jen zápis a školní zralost, ale losování. Musíte mít šťastnou ruku, aby se mohlo vaše dítě vzdělávat v základní škole? To přece není možné. Vaše dítě má na vzdělávání právo, nárok. Jenže kde?

Středočeský kraj se proto intenzivně pustil do podpory obcí, které musí nedostatečnou kapacitu základních škol řešit. Zřizovateli základních škol není kraj. Jsou jimi obce. Jenže ty musí zajistit zákonnou školní docházku, kterou dětem garantuje stát. A ten prostě musí obcím s budováním základních škol pomoci, protože novou školu malé město ze svého rozpočtu nepostaví. Jedná se o investici stamilionovou, v případě svazkových škol třeba pro 1000 dětí se jedná už o miliardu.

To je klíčové poselství Výzvy, kterou středočeská hejtmanka Petra Pecková předala premiéroví Petru Fialovi. Dokument, který podepsala zhruba stovka představitelů středočeských obcí, vyzývá vládu, aby dlouhodobými dotačními programy a změnou legislativy podpořila kroky, které povedou ke zvyšování kapacit základních škol.

Středočeský kraj se s nedostatečnými kapacitami ve školách potýká dlouhodobě. „Problém s nedostatečnou kapacitou trápí mnoho středočeských obcí už dlouhá léta, nicméně letos bezprostředně po zápisech se na mě obrátilo mnoho starostů s tím, že v příštím roce už situaci nezvládnou. Narůstá takzvaná zápisová turistika, kdy rodiče své děti přehlásí k trvalému bydlišti do obce s preferovanou školou. Mnohde se taková „adresa“ k přihlášení prodává za 10 až 15 tisíc. V jedenácti obcích v kraji se prvníáci při zápisu do školy přijímali losováním. U devíti obcí Středočeský kraj určoval spádovost do školy vzdálené třeba 20 kilometrů. Proto jsem svolala

setkání se starosty a rozhodli jsme se oslovit vládu se žádostí o koncepční a dlouhodobou pomoc při stavbě nových škol a navyšování kapacit škol stávajících, a to zejména znovuotevřením dotačních titulů, které jsme prosadili již v roce 2013,“ uvedla hejtmanka Petra Pecková (STAN) s tím, že díky dotačním titulům od roku 2013 vzniklo ve středních Čechách na 9000 nových žákovských míst. Pak se finanční podpora zastavila, ale v současné situaci už kapacity v určitých lokalitách nestačí.

Středočeský kraj je navíc v rámci republiky specifický. A to zejména s ohledem na rychlý růst počtu obyvatel nejen v souvislosti s rozvojem výstavby nových bytů a domů, ale i jevem trvalého bydlení na chatách a chalupách. „Je zřejmé, že nedostatek míst v základních školách je a bude problémem. Nechtěli jsme jen nečinně přihlížet a čekat, zda se obce nějaké pomoci od státu dočkají. Nikdo nechce, aby o budoucnosti jeho dítěte rozhodovalo nahodilé losování. Věřím, že ve spolupráci s ministerstvy řešení najdeme,“ řekl radní pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha.

Pokračování na straně 2

Premiér Petr Fiala převzal od hejtmanky Petry Peckové Výzvu středočeských starostů k řešení nedostatečné kapacity škol.

« Slovo hejtmanky

Vážení a milí Středočeši, zdravím Vás po prázdninách. Doufám, že jste si v létě a o prázdninách odpočinuli a prožili své dovolené příjemně. Třeba i na akcích, které jsme pro Vás ve Středočeském kraji v rámci Středočeského kulturního léta

pořádali nebo které jsme sice neorganizovali, ale jejich konání kraj podpořil. Já jsem téměř žádné letní víkendy neměla, měla jsem od Vás obrovské množství pozvání do velkých měst i těch nejmenších vesniček. Snažila jsem se vyhovět co největšímu množství z Vás. Jsem ráda, když mohu s Vámi mluvit, protože jste inspirací pro mou práci, a hlavně jste těmi, pro které tu práci dělám. Nejen já, ale i všichni radní a lidé na krajském úřadě.

Síly, které se nám v létě podařilo načerpat, budeme všichni jistě potřebovat. Nebudeme si nalhávat, že nás čeká jednoduché období – s ohledem na inflaci či ceny energií, což má zásadní dopad třeba i na veřejnou dopravu v kraji. Chci Vás ujistit, že jsme kraj na Vaší straně a jsme připraveni pomáhat v krizových situacích a samozřejmě nedopustíme, aby utahování kohoutků radiátorů dopadalo na domovy seniorů, nemocnice nebo školy v době vyučování. V loňském roce jsme dobře hospodařili a úspory zvýšené ceny energií pokryjím.

Z čeho mám velkou radost, je úspěch středočeských malých i středních firem, ale i těch opravdu obrovských, které u nás podnikají. V řadě takových firem pracujete. Daří se jim u nás dobře a my se jim snažíme v jejich rozvoji pomáhat řadou projektů, které pro ně dělá Středočeské inovační centrum. Tomu se také povedl obrovský úspěch. Jako historicky teprve druhý žadatel z České republiky uspělo naše Středočeské inovační centrum v žádosti o dotaci z Evropské unie a získali jsme peníze na příjezd několika desítek nejlepších evropských vědců

do Středočeského kraje. Budou působit ve výzkumných ústavech, firmách, ale část svého úvazku stráví učením na středočeských středních školách. Ve středočeských firmách už je zaměstnáno i skoro dvacet tisíc Ukrajinců, kteří zaplnili dlouhodobě neobsazená místa, o která neměli čeští občané zájem. To opět umožnilo firmám další rozvoj.

A také mám radost z úspěchů středočeských dětí v celonárodní Olympiádě dětí a mládeže. Byly to medailové žně, protože máme moc šikovné děti v rukou dobrých trenérů.

Také mám radost z historicky prvního setkání přechodných i dlouhodobých pěstounů a jejich dětí, které se bude konat v září v rodinném Parku Mirakulum. Jeho majiteli Jiřímu Antošovi moc díky za bezplatný vstup pro děti. Pan Antoš je společensky odpovědný člověk, který s našimi akcemi pro děti moc pomáhá. Ne nadarmo loni získal Cenu hejtmanky Středočeského kraje v kategorii podnikatel. A jaké významné osobnosti získají Cenu hejtmanky za letošní rok? To můžete ovlivnit právě Vy svými nominacemi. Vše potřebné najdete na krajském webu a v tomto čísle Středočecha. Těším se na ně. Co dalšího se daří v rámci našeho regionu zlepšovat, nebo co se připravuje, ať už v dopravě, na silnicích, v našich nemocnicích nebo školách či třeba jaké úspěchy slaví naši mladí sportovci, to už je o pár řádků nebo stránek dále. Přeji příjemné čtení a pohodové podzimní měsíce. Bez covidu.

Vaše
Petra
Pecková

Změny ve školách. Kraj má plán, jak zvýšit úspěch středoškoláků

Jak by měla vypadat budoucnost školství ve Středočeském kraji? Je středních škol a učilišť moc, nebo málo? A mají dnešní děti zájem o obory, na které chodili už jejich rodiče? Nejen tyto otázky si položili na odboru školství krajského úřadu společně s odborníky z mnoha oblastí.

Cílem bylo připravit plán s výhledem na budoucnost školství ve středních Čechách. Po více než roce diskusí, analýz a konzultací vznikl dokument nazvaný Strategie rozvoje sítě škol a školských zařízení zřízených Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+. Krajské zastupitelstvo ho schválilo těsně před prázdninami. Co obnáší a kam směřuje?

Nejprve se vraťme do nedávné historie. Síť škol a školských zařízení ve Středočeském kraji prošla první etapou úprav v období od roku 2001 do roku 2008. Kraj byl tehdy hodnocen jako jeden z nejspěšnějších regionů v oblasti vzdělávání. „Další kroky bohužel nenásledovaly. Výsledkem je přílišná rozdrobenost středních škol, postupný propad kvality vzdělávání, nárůst roztržitosti a nekonceptnosti oborové struktury a hluboké a dlouhodobé podfinancování provozu škol. To, až na výjimky, znamenalo v podstatě zastavení jejich rozvoje a postupné zhoršování podmínek nutných pro plnění jejich hlavní činnosti, tedy vzdělávání,“ říká krajský radní pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha. V některých parametrech, jako je například úspěšnost u maturitních zkoušek, se Středočeský kraj podle zjištění České školní inspekce dostal z předních příček mezi kraji ČR na jedno z posledních míst.

Některé školy dlouhodobě přezívají na samotné hranici ekonomické existence a trpí malou naplněností. Řada velkých školních areálů je ve špatném technickém stavu, odborné učebny mnohdy mají desítky let staré vybavení. A jak tedy úroveň školství znovu zvýšit? Cílem nové strategie je celková modernizace sítě škol a školských zařízení a jejich vzdělávací nabídky cestou postupných kroků a dílčích projektů. Co si pod tím představíte? „Je třeba stanovit potřebnou kapacitu sítě škol a poměrně zastoupení vybraných oborů. Z dlouhodobého hlediska nemůžeme podporovat obory, na které se hlásí pět dětí, a když dostudují, není pro ně uplatnění. Naopak chceme mít moderní obory, o které je zájem a jejichž absolventi se uplatní na trhu práce. Jsou samozřejmě i obory, kam se děti nehlásí, ale zaměstnavatelé takové profese potřebují. Tam je potřeba vymyslet motivaci a najít způsob, jak děti ze základních škol přilákat. Celá ta problematika je velmi složitá, a právě proto jsme připravili strategii, která se budoucnosti školství v kraji věnuje,“ vysvětluje radní.

Sdílejme vybavení i nápady
Jednou z možností, jak skloubit ekonomiku provozu, atraktivitu škol, propustnost oborů i kvalitní vybavení

Projekty zpestří výuku a dají žákům nové zkušenosti. Tým z kolínské SOŠ a SOU stavební získal v soutěži Tvoř jak Leonardo první místo za návrh propagačního předmětu Středočeského kraje.

Praktická výuka v SOŠ a SOU Kladno Dubská.

dostupně většímu počtu žáků, jsou takzvaná regionální vzdělávací centra. „Taková centra nevzniknou mávnutím kouzelného proutku, jde o vizi, ke které by regionální školství mělo směřovat. Nejde o stavbu nových vzdělávacích areálů, ani primárně o slučování škol, a to ani fyzické, ani administrativní, jak by se mohlo zdát. Jde hlavně o možnosti spolupráce, sdílení kapacit s dalšími školskými subjekty, například odborných učeben, vybavení, učitelů, ale i sdílení zkušeností a úzkou provázanost se zaměstnavateli. Regionální vzdělávací centra budou moci nabízet obory vzdělání pro všechny typy zájemců o studium, od oborů zakončených závěrečnou zkouškou s výučním listem přes obory maturitní až po obory vyšších odborných škol zakončených absolutoriem, a to ve všech formách studia,“ nastiňuje vizi radní Vácha. Zároveň připomíná, že je potřeba brát v potaz další faktory, jako je dopravní dostupnost, doprovodná infrastruktura, tedy například možnosti ubytování, stravování, ale i demografický vývoj. Z toho důvodu chce kraj vždy dbát na ponechání dostatečných rezervních kapacit.

A které školy se mohou stát regionálními vzdělávacími centry? Může to být například stávající jednotlivá inovativní škola modernizující svou oborovou strukturu, vybavení a způsob výuky. Může to být i skupina škol vzájemně spolupracujících v rámci území, ale mohou to být i školy spolupracující

v rámci své nabídky oborů vzdělání či svého zaměření. Centry by se měly stát i školy, které projdou organizační změnou typu sloučení či splynutí, doprovázenou optimalizací oborové struktury. Spektrum možností je velmi široké a vždy bude záležet na posouzení a zvážení všech kritérií a výsledků analýz podložených fakty.

Kraj podpoří i nová gymnázia

Kraj si je vědom i nedostatečné kapacity na některých gymnáziích. „V návaznosti na demografickou situaci podporujeme výstavbu nových gymnázií v Černošicích, Jesenicích a rozšíření Gymnázia v Hostivici. Zatímco podle počtu obyvatel ve věku 15 až 18 let jsou na jedno místo na gymnáziu tři děti, třeba na Příbramsku, Rakovnicku či Kutnohorsku, na Praze-západ je na jedno místo patnáct dětí a na Praze-východ šest. Průměr kraje je pět,“ doplňuje radní. Velkou diskuzi vyvolalo v minulosti slučování gymnázií v Příbrami. „Letošní příjmací řízení ukazuje, že šlo o krok správným směrem. Na Příbramsku je stále vzdělání ve všech maturitních oborech nedostupnější ve středočeském regionu. A stejně tak je i možnost jít na gymnaziální obor dostupnější, než je průměr ve středních Čechách,“ říká Vácha. Jinými slovy dostat se na střední školu s maturitou je na Příbramsku nejsnazší v celém kraji. Pružně se pak dalo pracovat při slučování středních odborných škol a učilišť v Neratovicích a Kralupech nad Vltavou.

Původně měli všichni žáci přejít do Neratovic již k počátku tohoto školního roku a chátrající kralupská budova měla být dána k dispozici městu, aby mohlo po zásadní a nákladné rekonstrukci řešit například nedostatečnou kapacitu základních škol. „Vzhledem k aktuálním výkyvům na trhu stavebních prací by bylo příliš riskantní všechny odborné učebny v Neratovicích připravit hned od září, proto částečně výuka bude pokračovat i v Kralupech, kdy ještě jeden školní rok samozřejmě budova vydrží,“ uvádí radní. Mediálně sledované bylo slučování středních škol ve Středoklukách a v Kladně. Samotný přechod žáků a pokračování studijních oborů byl hladký. Nicméně po sloučení se ukázalo, že v rušené škole ve Středoklukách se nestandardně nakládalo s majetkem a také se chybovalo při procesu rozvázání pracovního poměru se zaměstnanci, které sloučená škola nepotřebuje. „Samozřejmě připravujeme právní kroky vůči těm, kteří nehospodárně nakládali s majetkem rušené školy ve Středoklukách. A s bývalými zaměstnanci hledáme cestu ke smírnému řešení,“ uzavírá Vácha.

Dokument nazvaný Strategie rozvoje sítě škol a školských zařízení zřízených Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+ najdete na webových stránkách kraje.

Modernizace krajských nemocnic pokračuje

Středočeský kraj i v letošním roce pokračuje v modernizaci svých nemocnic, ať již jde o rekonstrukci stávajících pavilonů, výstavbu nových či obnovu přístrojového vybavení. Jedná se o investiční akce, které jednoznačně zvyšují kvalitu poskytované péče a přispívají k tomu, aby se středočeské zdravotnictví dostalo na „technickou“ úroveň hodnou 21. století. Jsme velmi rádi, že se nám toto daří i v dnešní turbulentní době. Financování těchto investičních akcí bývá zpravidla vícezdrojové, kdy jsou využívány jak finanční prostředky z dotačních programů EU, vlastní zdroje nemocnic či se jedná o prostředky samotného kraje. Středočeský kraj vyčlenil na níže uvedené akce přes 1,3 miliardy korun a další finanční prostředky jsou připraveny pro realizaci plánovaných akcí.

• **Nemocnice Kutná Hora** – rekonstrukce s cílem snížení spotřeby energií.

• **Oblastní nemocnice Příbram** – rekonstrukce pavilonu D2 a nový pavilon N. V novém pavilonu najdou zázemí veškeré dětské provozy.

Stavbu si prohlédl i náměstek hejtmanky pro zdravotnictví Pavel Pavlík.

• **Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov** – výstavba centrálního příjmu, dostavba chirurgického oddělení a propojení interny a chirurgie + nedávno dokončené nové anatomicko-patologické oddělení.

• **Oblastní nemocnice Kolín** – dokončuje se stavba magnetické rezonance a chystá se rekonstrukce pavilonu O – ORL ambulance, Osteocentrum, interní oddělení.

• **Mladoboleslavská Klauďánova nemocnice** – dospávací jednotka – zcela nová jednotka, která přímo navazuje na operační sály, čímž se sníží riziko vzniku pooperačních komplikací. Centrální laboratoře – vybavení novými automatizovanými analytickými systémy.

Pokračování ze strany 1

Střední Čechy jsou v zastoupení věkové skupiny dětí do 14 let mezi celkovou populací zcela mimo republikový průměr. Celorepubliková statistika totiž uvádí, že děti do 14 let tvoří v zemi zhruba 16 procent obyvatelstva. Ve Středočeském kraji, zejména pak v prstenci okolo Prahy, je to ale výrazně více, a to přes 21 procent. A problém s kapacitami škol se šíří dál do kraje. „Premiér Petr Fiala ujistil, že se vláda bude problematikou zabývat. Je to úkol hlavně pro Ministerstvo financí, které musí vyhlásit svou výzvu. Ministerstvo školství má dotační výzvy připravené, ale v rozpočtu musí být vyhrazeny peníze na jejich pokrytí. Ministerstvo pro místní rozvoj by mělo dát starostům obcí také lepší nástroje k regulaci výstavby. Věřím, že se podaří najít řešení, které obcím pomůže. Připravit novou školu je běh na dlouhou trať a bez jistého financování se žádná obec do výstavby nepustí. Ale je potřeba pořád myslet na to, že jde o naše děti, kterým hrozí, že budou v šesti letech dojíždět do školy i čtyřicet kilometrů. A to si opravdu nikdo nepřije,“ uzavřela hejtmanka.

Středočeský borec: Zlomil dva rekordy a bral sedm medailí

Šest zlatých medailí, jedna bronzová a k tomu dva nové české rekordy v plavání. Tak takhle se Františku Musilovi z mladoboleslavského plaveckého oddílu AŠMB vydařila Olympiáda dětí a mládeže České republiky. Hry se konaly na sklonku školního roku v Olomouci a Středočeský kraj se i díky Františkovi dostal v pořadí krajů na krásné třetí místo.

Nejúspěšnější člen středočeské výpravy, dvanáctiletý František Musil, měl ze svého úspěchu samozřejmě radost. Na velké povídání a rozhovory prý ale není – a tak jsme oslovili Františkovu maminku Idu Míčovou.

« Vzpomenete si ještě na první plavecké pokusy Františka? Měl rád vodu od malička? »

Protože jsme celkem sportovní rodina, oba dědové trénovali plavání, já, teta a strýc jsme plavali, tak na první „namáčení“ došlo v kojeneckém věku. Takže mu asi nic jiného nezbylo a vodu rád mít musel. Plavat, nebo spíš udržet se na hladině, se naučil asi ve 3 letech, kdy jsme ho přihlásili do plavecké školy v Liberci. Byly tam moc hodné, klidné trenérky plavání, které daly Fandovi asi velmi slušné základy. Samozřejmě probíhala výuka hlavně hrou, ve čtyřech letech se dala rozpoznat prsa, začínal se znakem a kraulem. V oddíle v Mladé Boleslavi je asi od 8 let.

« Přicházely někdy do úvahy ještě jiné sporty, nebo i díky té rodinné tradici bylo plavání jasnou volbou? »

Fandův otec se věnoval běhu na běž-

kách a biatlonu, tak jsme váhali mezi těmito sporty. Ale nakonec vzhledem k tomu, že jsme starší, a tudíž pohodlnější rodiče, tak nám přišlo jednodušší a pohodlnější plavání. Přece jenom v kryté hale netáhne, nemrzne, neprší (smích).

« Jaké disciplíny má František nejraději? »

Nejoblíbenější disciplína je 100 a 200 m polohový závod, baví ho i znak.

Nejoblíbenější disciplíny jsou pro Františka Musila 100 a 200 m polohový závod a znak.

« Jak vypadá běžný Fandův den, jak často trénuje? »

Samozřejmě musí chodit do školy, i když v posledním roce byl hodně nemocný, tak hodně času proležel. Při odchodu do školy se nadšeně netváří, ale co mu zbývá (smích). Ve škole největší problémy nemá, nejvíc ho baví tělocvik a zeměpis. Tréninky jsou od pondělí do pátku, každý den odpoledne 1–2 hodiny a ve čtvrtek ráno 1 hodina, od nového školního roku jsou ranní tréninky 2x týdně.

« Stiháte ještě nějaké další aktivity? »

Kromě školy a plavání toho moc nestíháme, ale když to jde, tak o víkendech jezdíme na hory do Krkonoš, věnujeme se hodně turistice, hrajeme ping-pong, občas sedneme na kolo, o prázdninách hlavně koupání. Nejraději máme přehrady v Jablonci nad Nisou.

František Musil.

« Stačíte ještě Františkovi, když si jdete společně zaplavat? »

Fandovi už tak dva roky nestačím ani s ploutvemi, hodně se zlepšil.

« Má nějaký sportovní sen? »

Myslím, že to takhle zatím neřeší, plavání ho baví, tak doufám, že mu to nadšení vydrží, a hlavně aby mu vydrželo zdraví.

Olympiáda dětí a mládeže v Olomouci

Středočeši skončili v pořadí krajů na bronzové příčce

Celková bilance:

25 zlatých medailí

30 stříbrných medailí

40 bronzových medailí

A jako bonus: dva překonané české rekordy v plavání

Domovy seniorů, kde vědí, jak na to, když paměť vynechává

Budova byla postavena před 125 lety jako chorobinec.

Císař František Josef I. by byl potěšen, kdyby mohl vidět, jakým vývojem prošel původní chorobinec, který nechal v devadesátých letech předminulého století vybudovat a který v roce 1897 dokonce přijel spolu s císařovnou Sissi navštívit při příležitosti slavnostního otevření. Když dnes projdete vstupní branou, přivítá vás ohromná lípa, která spolu s budovou letos oslavila 125. narozeniny.

Péče o staré a nemocné spoluobčany se od dob Františka Josefa dosti posunula. Dnešní Domov seniorů Nové Strašecí a Domovy se zvláštním režimem Pohoda a Oáza jsou toho nejlepším důkazem. O zdejší klienty se již 15 let se svým týmem stará paní ředitelka Miluše Jůnová. Kromě domova pro seniory, který vznikl z původního chorobince, vybudovala v roce 2012 ještě Domov Pohoda. V roce 2018 následoval další, s názvem Oáza. Oba jsou zaměřeny na péči o klienty s různými formami demence, jako jsou Alzheimerova nemoc, senilní demence, Parkinsonova nemoc a další postizní paměťových funkcí. A nutno podotknout, že pohoda na vás při návštěvě všech domovů pod správou paní ředitelky dýchá ze všech koutů a klienti se zde opravdu cítí jako v oáze. Celkem se ve všech zařízeních starají o 123 klientů, z toho 75 již žije v domo-

vě seniorů, 48 pak v obou domovech se zvláštním režimem. Součástí jsou i pokoje s náročnou ošetrovatelskou péčí, kterou provádějí většinou zdravotní sestry. Domovy disponují i vybavenými cvičebními místnostmi pro kondiční rehabilitaci.

Paní ředitelka i celý tým pracovníků domova nabízí klientům celoročně opravdu bohatý program: přednášky a besedy, hry, keramické dílny anebo zahradničení, výlety i velké akce s hudbou a tancem. Na nádvoříčku mezi budovami šikovní pracovníci vybudovali vyvýšené dřevěné záhony, na kterých mohou klienti pěstovat bylinky, zeleninu nebo třeba jahody bez obav z bolestivého ohýbání se. A svými bylinkami a zeleninou se mohou klienti opravdu chlubit.

„Sazeníčky jsme si přinesli z domova,“ vysvětluje vítální klientka domova, která nedávno oslavila 92. narozeniny. „Se sazením mi pomohla sestřička, já už toho tolik nezvládnou,“ doplňuje. Vyvýšené záhony a bohatý program, kterými se mohou klienti bavit, ovšem nejsou jedinými zvláštnostmi, kterými paní ředitelka klientům zpřístupňuje život. To, kvůli čemu se na místa ve zdejších domovech se zvláštním režimem stojí fronty, je speciální terapeutický komplex SET aneb terapie „sebeudržení“. Na stránkách domova se dočtete, že tato terapie byla

převzata z partnerského domova v německém Mainzu v oblasti Porýní-Falka. Tento program je koncipován jako rehabilitační, multimodální program speciálně pro lidi s demencí. Ředitelka Jůnová vysvětluje principy této metody: „Jde o to, že různé druhy demence vyžadují různé způsoby přístupu. Snažíme se tedy o to, aby naši terapeuti dokázali rozlišit jednotlivé formy a stupně postižení našich klientů a v závislosti na tom zvolit také způsob a metody přístupu a práce s nimi tak, aby zdůrazňovali jejich pozitivní myšlenky a prožitky. Tyto pozitivní aktivace jsou pro naše klienty důležité nejen kvůli zpřeměňování jejich pobytu v našem domově, ale rovněž kvůli zpomalování progresu jejich onemocnění.“

Tím hlavním pilířem, který s touto pozitivní aktivací klientům domova

Paní ředitelka Miluše Jůnová.

Ke gratulantům se připojil i radní pro oblast sociálních věcí Martin Hrabánek.

Na oslavy 125 let letos dorazili i císař František Josef s císařovnou Sissi.

pomáhá, je tzv. Reminiscenční neboli vzpomínková zahrada. V této speciální zahradě můžete nalézt např. farmu s modely hospodářských zvířat a skleníky s opravdovou zeleninou, kterou obětavě pěstují pracovníci Domova Pohoda i Domova seniorů. V zahradě najdete také například model vlakového nádraží, koloniálu, kde si klienti mohou nakoupit něco na zub, nebo třeba také pohled, který mohou poslat ze zdejší pošty, která se nachází v zahradě hned vedle koloniálu.

S pomocí aktivizačních pracovníků se vydávají klienti do zahrady, kde se mohou ve vzpomínkách vracet do svých životů minulých let. „Připomínáním míst či činností, které znají, si klienti aktivují činnost mozku,

vzpomínky fungují jako mozkový trénink. V lese s modely hub například klienti vzpomínají na to, jak vařili houbovou polévku a jaké ingredience do ní patří,“ říká o využití zahrady paní ředitelka a doplňuje: „Pozitivní přístup k životu potřebuje každý z nás. Pro naše klienty je pak tento přístup a tato motivace naprosto klíčová nejen z hlediska jejich momentálního pocitu, ale i z hlediska zpomalení postupu jejich onemocnění.“

Kromě vzpomínkové zahrady připravují terapeuti pro klienty i další aktivizační činnosti. Těmi jsou například muzikoterapie, mozkový trénink, rehabilitace, kognitivní hry či zpívání spolu s orfeovými nástroji. Paní ředitelka je za celý tým všech 85 zaměstnanců opravdu vděčná: „Jen díky jejich práci můžeme našim klientům nabízet všechny tyto služby, čerstvou zeleninu nebo třeba švestkový koláč z našich švestek k odpolední svačince.“ Že většina zaměstnanců funguje jako skvělý kolektiv, dokazují i velké akce, které v Domově pro klienty a jejich rodiny pořádají. Jako například letos, kdy u příležitosti 125. výročí založení navštívil Domov opět císař František Josef s císařovnou Sissi, kteří přijeli mezi klienty v kočáře taženém koňmi. Oslava byla velká, vždyť se slavilo i 100leté jubileum jednoho z klientů Domova Oáza.

Kruhový objezd ve Staré Boleslavi

Silničáři se v létě činili

V letních měsících středočestí silničáři zprovozňovali celou řadu staveb. Nově slouží například kruhové objezdy mezi Dobřejovicemi a Herínkem či ve Staré Boleslavi, opravené desítky kilometrů silnic mezi Brandýsem nad Labem-Starou Boleslaví, Borkem a křižovatkou u Lhoty, Kladnem a Velkou Dobrou, Nesvačily u Bystřice a Bystřicí u Benešova anebo nový obchvat Jesenice. Novotou září i opěrné zdi v Bavoryně anebo Pcher. Stále pokračují práce na stavbě mostu nad dálnicí D11 u Mochova, dále necháváme rekonstruovat mosty v Senohrabech, Sázavě anebo Rejkovicích, stavební ruch panuje i na obchvatu Králova Dvora. Naše Krajská správa údržby silnic (KSÚS) se stará o 8500 kilometrů silnic II. a III. třídy, což je nejvíce v porovnání s ostatními regiony. V letošním roce kraj resp. KSÚS, vynaloží na kompletní údržbu či stavby zhruba 5,5 miliardy korun.

Stavba mostu Mochov

Obchvat Jesenice

Kruhový objezd mezi Herínkem a Dobřejovicemi

Obchvat Králova Dvora

Stavba mostu v Sázavě

Silnice Velká Dobrá – Kladno

Neobyčejná cesta k novému životu bývalého hostince

„Přece to nenecháme zbourat! Náves v Zaječově bez Zděné? To nemůžeme dopustit! Ale co s tím? A kde na záchranu tak obrovské budovy v tak šíleném stavu vezmeme peníze?“ V prosinci to bude přesně deset let, kdy se parta nadšenců ze Zaječova na Hořovicku rozhodla Zděnou nedat. Vzniklo Občanské sdružení Zděná, následovala petice proti demolici budovy, kterou podpořilo 92 procent oslovených občanů. Bylo to za pět minut dvanáct, protože v rozpočtu obce Zaječov na rok 2013 už byly na bourání objektu vyhrazeny dva miliony korun. Letos v létě získal spolek Zděná 2012 v krajském kole soutěže Vesnice roku Cenu hejtmanky za společenskou odpovědnost.

Bývalý zájezdní hostinec z poloviny 18. století je jednou z dominant na návsi v Zaječově. Ve velkém sále se kdysi hrálo divadlo, pořádaly se plesy a zábavy. Pak přišlo znárodnění a objekt se postupně měnil. Konířny a hospodářské budovy nahradily nová pošta a Jednota. V obytné části byla do roku 1992 tělocvična. Po roce 1989 se objekt vrátil potomkům původních majitelů, kteří ho obratem prodali. Pár let tu ještě soukromníci provozovali restauraci se sálem, nakonec ale zkrachovali. Od roku 2006 získala Zděnou, navíc zničenou požárem z roku 2000, obec Zaječov. Zatímco se o dalším využití vedly debaty, budova pustla a pustla. Nakonec zastupitelstvo rozhodlo: demolice.

„Věděl jsem, že to nesmíme dopustit a že musíme jednat rychle. Založili jsme občanské sdružení, napsali petici proti demolici a s velkou podporou od lidí jsme šli na zastupitelstvo. Tím jsme Zděnou zachránili,“ stručně shrnuje počátek nové éry objektu, pro který se mezi lidmi vžil název Zděná, starosta spolku Aleš Krajdl, který je hlavní duší a tahounem celého projektu. „Chceme v Zaječově vytvořit prostor pro kulturní a společenské akce a sportovní vyžití. V patii plánujeme otevřít turistickou ubytovnu a správcovský byt. Věděli jsme, co nás čeká a že k realizaci našeho snu povede dlouhá cesta, ale i po těch letech jsme přesvědčeni, že to má smysl,“ vypráví s neutuchající energií Aleš Krajdl.

Nadšenci ze spolku i spousta dobrovolníků se pustili do práce. Začalo se vyvážením sutě, zasklením oken. Založili veřejnou sbírku, pořádali akce s cílem vydělat peníze – primárně na novou střechu, aby se zabránilo dalšímu chátrání budovy.

Bývalý zájezdní hostinec se pomalu proměňuje ve společenské centrum.

Šlo to pomalu, a tak se hledala i provizorní řešení – například zimu 2013/2014 přečkala Zděná pod obrovskou modrou plachtou – naštěstí počasí bylo tehdy docela mírné...

O Zděné začíná být slyšet, spolku se v roce 2014 podařilo dostat mezi finalisty projektu Příběhy neobyčejné energie, které natáčela Česká televize. Dokument nazvaný Pod střechou boduje u diváků a za prvenství získává 500 000 korun. Tím se otevřely další možnosti rekonstrukce.

„Obdivuji každého, kdo se rozhodne ve svém volném čase věnovat něčemu, co pomůže ostatním. Někdy

je to v úvazkách jen uspořádání nějaké akce pro děti, někdy je to obrovský projekt na dlouhé roky, jako je právě Zděná v Zaječově. Vždycky je za tím spousta energie, úsilí, bezesných nocí, ale hlavně spousta lidské práce a ochoty jít za vysněným cílem. Tady vzniká nový unikátní prostor, který budou využívat další generace, kde se budou setkávat turisté i místní, kde se budou mýsit příběhy a vznikat nová přátelství. Ráda jsem spolek Zděná 2012 ocenila Cenou hejtmanky v rámci krajského kola soutěže Vesnice roku a moc všem, kdo se na obnově objektu podílejí, děkuji,“ uvedla hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková.

Hlavní cíl je nyní částečná kolaudace, aby mohla být budova uvedena do provozu, a tím Zděná opět ožila. „To je naším mottem. Jedná se tedy především o získání finančních prostředků v hodnotě kolem 2 milionů korun. Práce je odváděna na dobrovolnické bázi, ale materiál bohužel v dnešní době stále zdražuje a to nám značně ztěžuje situaci. K částečné kolaudaci je zapotřebí zajištění sociálního zařízení, finální položení podlah, dořešení vytápění, revitalizace předzahrádky a okolních prostor, hlavní je pro nás též zajištění přístupu pro handicapované osoby a spousta dalších vnitřních úprav. Věříme, že po uvedení do provozu plánovaného informačního centra a turistické ubytovny budeme schopni vydělané finanční prostředky využít do dalších oprav a dokončení záchranu Zděné,“ věří Aleš Krajdl.

VESNICE ROKU

Výsledky krajského kola soutěže:
ZLATÁ STUHA pro vítěze krajského kola – obec Kostelní Lhota
ZELENÁ STUHA – za péči o zeleň a životní prostředí – obec Čistá
BÍLÁ STUHA – za činnost mládeže – obec Pátek

DALŠÍ UDĚLENÉ DIPLOMY:

Diplom za podporu školství – Obec Jinočany
Diplom za moderní knihovnické a informační služby – Obec Jinočany
Diplom za příkladnou pospolitost a spolupráci mezi částmi obce – Obec Kluky

Diplom za rekonstrukci a obnovu expozice Muzea Tetín a úpravu povrchu v historickém veřejném prostoru obce – Obec Tetín
Diplom za podporu SMART technologií a jejich podporu komunitní energetiky – Obec Kněžice
Diplom za záchranu a restaurování souboru barokních památek – Městys Březno
Diplom za podporu sportu a sportovní infrastruktury – Obec Vojkovic
Diplom za inovativní obec – Obec Zaječov
Cena naděje za živý venkov – Obec Maršovice
Cena hejtmanky Středočeského kraje v rámci soutěže Vesnice roku 2022 – Spolek Zděná, z. s.
Koláčová cena – Obec Kluky

Kraj pomáhá budovat obecní bydlení

Ceny bytů se pohybují v astronomických výškách a úrokové sazby hypoték jim zdatně sekundují. Stále více rodin se tedy poohlíží po šikovném podnájmě, nezřídká v obecním vlastnictví. Vědomí faktu jsou si i v Kamýku nad Vltavou, kde se prakticky neustále snaží rozšiřovat bytový fond. Poptávka však stále převyšuje nabídku. V malebné obci ležící na břehu stejnojmenné vodní nádrže žije necelá tisícovka občanů, přičemž ve více než sto třiceti obecních bytech žije zhruba 40 % obyvatel. „V posledních dvou dekádách jsme přidali 32 nových jednotek. Na stole však stále mám sedmadvacet žádostí o byty. Bytů je obecně málo,“ konstatuje Petr Halada, dlouholetý starosta. Města a obce však mohly nedávno využít na výstavbu nových bytových jednotek krajskou dotaci. A například Kamýk má vhodných míst hned několik. Jedním z nich je i půdní prostor nad obecními dílnami v centru. Přeměnu v moderní byt by si měl odbýt na podzim 2023.

Na byty pět milionů

Středočeský kraj schválil nový dotační program na vznik nových obecních bytů z nebytových prostor z Fondu na podporu obecního bydlení už na začátku prázdnin. Vyhrzeno je 5 milionů korun. Žadatelem může být obec do 2000 obyvatel, přičemž maximální výše dotace je v programu stanovena ve výši 4000 Kč/m² do maximální výměry 50 m² na jednu bytovou jednotku. Maximální celková výměra je stanovena na 200 m². Žádosti je možné podávat od 15. srpna 2022 do 15. prosince 2023 a třeba Kamýk nad Vltavou se chystá dotace čerpat. „Byty budujeme podle finančních možností obce a s pomocí dotací dlouhodobě, protože obec by měla byty pronajímat, a to za solidních podmínek,“ konstatuje Petr Halada.

Rekonstrukce půdy nad kamýckými obecními dílnami by měla vyjít na necelý milion korun. „Byt 3+kk bude mít výměru 95 metrů čtverečních a o tom, kdo se do novinky nastěhuje, rozhodne zastupitelstvo. Byt nebude vybaven. Třeba kuchyň si každá hospodyňka jistě navrhne raději po svém,“ uzavírá starosta Halada.

Zásadní proměny ve středočeské veřejné dopravě

Středočeská veřejná doprava prochází nejvýraznějšími změnami za poslední roky. Pojďme si o těch změnách a budoucnosti středočeské dopravy něco říct.

Základ je vždy u peněz. V minulých letech platilo a stále platí, že největší část finančních nákladů nesl Středočeský kraj. Zhruba do roku 2019 se jednalo o nějakých 25 %, počínaje rokem 2020 se však výdaje kraje „utrhly“ ze řetězu a vystřelily až na zcela neudržitelých 38 % daňových příjmů.

Toto dopadlo i na středočeské obce, které veřejnou dopravu na území kraje vždy spolufinancovaly. Počínaje lednem letošního roku proto do financování středočeské veřejné dopravy postupně zavádíme systém nazvaný Standardy veřejné dopravy, který spolufinancování veřejné dopravy v kraji řeší. Jasně říká, za jakých pravidel financuje dopravní obslužnost kraj a dle jakých pravidel dopravu spolufinancují obce. V tuto chvíli již do systému vstupilo více jak 90 % středočeských obcí.

Jak asi víte, ukončili jsme nebo omezili provoz na některých málo využívaných železničních tratích. Železnice je však

důležitá. Připravujeme proto rozsáhlý plán obnovy vlakových souprav, které na území Středočeského kraje jezdí – nechceme, aby byly středočeské železnice muzeem. Tato obnova však bude stát takřka 50 miliard Kč a je zřejmé, že bez finanční podpory státu nebude realizovatelná. Tento plán obnovy se rozběhne již v roce 2023 a vyvrcholí spolu se soutěží na nové železniční dopravce v roce 2029.

Změny čekají i autobusovou dopravu. O prázdninách jsme odstartovali historicky první veřejné soutěže na autobusové dopravce ve Středočeském kraji. Hodnota těchto soutěží je takřka 20 miliard Kč a cestující se díky nim dočkají od roku 2024 zcela nových bezemisních, nízkemisních a nízkopodlažních autobusů s klimatizací a vším komfortem, který k 21. století patří. Všechny tyto změny i provozování veřejné dopravy však stojí obrovské peníze (jen letos kvůli inflaci, drahé elektřině a naftě vzrostou náklady na veřejnou dopravu o více než 600 milionů Kč). Neobejdeme se tak v brzké době bez dalšího zdražování jízdného, které v dnešní době kryje jen cca čtvrtinu

nákladů celého systému. Toto však není a nebude středočeská výjimka. Považuji však za férové napsat, že i na toto se musí Středočešsko a Středočeši připravit.

Petr Borecký,
náměstek pro oblast veřejné dopravy

Doprava pro změněné klima

Již je všeobecně známo, že změnu klimatu, která nám přináší čím dál horší vedra a sucha, způsobilo zejména lidstvo spalováním uhlí, ropy

a zemního plynu. Změny už se rozběhly takovým způsobem, že se nedají snadno zvrátit. Stále však můžeme zaváděním vhodných opatření situaci mírnit. Největší efekt v ochraně klimatu zajistíme ukončením spalování fosilních paliv, což přináší komplikace v dopravě, příliš závislé na ropě. Kompletní přechod na pohon elektřinou či jinými zdroji není v krátkodobém horizontu realistický. Je proto třeba rozšiřovat možnosti přepravy osobní i nákladní.

Nejefektivnější dopravní systém, který již máme k dispozici, je elektrifikovaná železnice. Dokáže přepravovat velké množství lidí, navíc těleso železniční tratě je stavěné na těžké náklady. Výhodou je i nižší valivý odpor kol na kolejnicích, než je u pneumatik na silnici, tedy nižší spotřeba energie i menší prašnost. Stavět železnici např. k průmyslovým provozům nebo zajistit do-

statek moderních vagonů je mimořádně náročné nejen finančně, ale i z hlediska realizace. Potřebujeme proto uvažovat v širších souvislostech a vytvářet dlouhodobě udržitelné koncepce, včetně krajské veřejné dopravy.

Každá větší obec má mít svoji železniční zastávku, odkud budou elektrifikované regionální vlaky svážet cestující na frekventované páteřní linky. Jednotlivé obce si pak mohou zajistit bezpečné úložisko jízdních kol i funkční lokální taxislužbu, která zastávku zpřístupní všem. Je proto nezbytné nadále podporovat projekty obcí i nové typy pohonů ve veřejné dopravě. Kraj je odpovědný za dostupnost veřejné dopravy, jejímž cílem je vyšší spolehlivost i pohodlí pro uživatele. Má tak skutečně nelehký úkol napravit situaci po předchozích vládních, kdy se snaží zajistit férovější podmínky při omezených finančních možnostech. Všeobecná shoda na podpoře projektu vodíkových autobusů je signálem, že si svou odpovědnost v řešení dopravy kraj uvědomuje. Je však jisté, že jen tato možnost situaci ve veřejné dopravě v rychle se měnících podmínkách nemůže vyřešit.

Jana Krumpholcová,
zastupitelka za Spojence, Zelení a Top 09

Ilustrační foto

Budou mít naše děti kde studovat?

Od října 2020, kdy se stal radním pro vzdělávání pan Mgr. Milan Vácha, s ním bojuji v pojetí optimalizace školství. A proč? Jednoduše chci kvalitu a koncepci, ne bezhlavé rušení, které není v zájmu obyvatel kraje.

Jako členka Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost jsem začala prosazovat vytvoření koncepce, a hlavně oborové optimalizace. Koncepce měla představovat konkrétní cíle. Kraj si měl udělat jasno, které obory a střední školy potřebujeme. Myslela jsem, že radní bude chtít zjistit potřeby zaměstnavatelů a domluvit se s nimi na spolupráci. A že zapojíme i rodiče a děti. Protože zásad od školství je často nevratný a chyby se těžko napravují. To všechno mi bylo zamítnuto. „Optimalizační tažení“ začal pan radní tím, že zrušil pár škol podle posouzení stavu z předešlého období. Komunikace k tomu přistoupil tak, že z pozice síly začal rušit a nařizovat. To, že chodily petice, bouřili se rodiče, učitelé sbory i samotná města, kterých se to týkalo, mu nevadilo.

Sliby chyby, rozprodávání majetku i sporné výpovědi

Začal sloučením gymnázií pod Svatou Horou a Legionářů v Příbrami. Co na tom, že obě gymnázia měla jiná zaměření. A kapacity jídelny, odborných učeben a tělocvičen nebyly dostatečné v nově sloučeném gymnáziu Legionářů. Petici proti podpořilo na 2000 lidí. Radní sliboval, že po sloučení bude zachováno vzdělávání v 6letém oboru gymnázia a jedna třída 4letého oboru bude zaměřená na „živé jazyky“ – tedy bude 1 třída 8letého gymnázia, 1 třída 6letého a 2 třídy 4letého. Výsledek je jiný – 6leté gymnázium letos v září vůbec otevřené nebude. Další „povedená“ akce bylo sloučení SOU Stanislava Kubra Středokluky do SOU a SOU Kladna. Bývalý ředitel ze Středokluk rozprodal vzápětí majetek školy za směšné peníze bez ocenění a posudků. A tak jste traktor Zetor nebo Škodu Superb mohli koupit za 9000 Kč místo reálné ceny. To ale nebylo vše. Učitelů máme asi nadbytek, takže z rušeného učiliště jich 16 dostalo výpověď pro nadbytečnost, i když při

Dvacet let od ničivých povodní 2002

V srpnu jsme si připomněli dvacáté výročí od největších povodní, které zasáhly Českou republiku. V těch dnech se v roce 2002 prohnala republikou obrovská vlna, která zasáhla do života deseti tisíci lidí. 17 lidí přišlo o život, záplavy postihly území o rozloze 17 000 km², 986 obcí bylo postiženo, 225 000 lidí evakuováno a celková škoda byla vyčíslena na 73,3 mld. Kč.

Jedním z nejpostíženějších krajů byl i náš Středočeský. Z Hlavence sice koukáme na polabskou nížinu z nadhledu, ale pochopitelně mi neunikly osudy obcí, které to štěstí neměly. Do komunální politiky jsem vstoupila na podzim stejného roku a byla jsem v kontaktu s řadou starostů obcí na Mělnicku vyrovnávajících se s následky povodně.

Nyní už navštívují tyto obce a města jako předsedkyně středočeského Spolku pro obnovu venkova a jako krajská zastupitelka. Ohromně si vážím práce všech starostů a starostek, kteří se pustili do obnovy veřejných prostor. Samozřejmě ruku v ruce s občany, kteří se rozhodli opravit i své soukromé majetky. V řadě obcí nezůstal kámen na kameni a v obcích, jako jsou třeba Zálezlice nebo Kly, připomínají povodně pouze rysky, kam až sahala voda. Člověku z toho běhá mráz po zádech, ale jde o hezký příklad, že každý smutný konec může být začátek něčeho hezkého.

Vedle toho se ale musíme všichni poučit a chovat se ke krajině tak, aby k podobným ničivým případům už nedocházelo. Musíme si uvědomit, že povodeň je přirozeným jevem a její vznik v případě výskytu velkých srážek

je nevyhnutelný. Neefektivnějším způsobem ochrany je prevence spočívající v maximalizaci retence vody v povodí a následném uvolnění cesty průchodu povodně. Opatření podporující retenci vody mohou zamezit odtoku vody z povodí a tím oddálit a zmírnit povodňovou vlnu v samém jejím počátku. Dobře navržené a realizované komplexní řešení vytváří dostatečnou protipovodňovou ochranu již v krajině. Ve vedení Středočeského kraje tato opatření přírodě blízká podporujeme, a to i finančně.

Jarmila Smtlachová
(ODS)
předsedkyně
Výboru
pro životní
prostředí
a zemědělství

Podpoříme hospodářsky a sociálně ohrožená území v kraji

I přes dlouholetou vládu komunistů a socialistů ve Středočeském kraji nebyla věnována systematická péče hospodářsky a sociálně ohroženým územím (HSOÚ). Obce a města, která spadají do těchto území, v následujících letech systematicky podpoříme.

Strategie rozvoje Středočeského kraje v souladu se Strategií regionálního rozvoje České republiky rozděluje středočeské obce a města do tří základních kategorií. První kategorií jsou póly růstu, do nich spadá Praha a Mladá Boleslav. Druhou kategorií jsou regionální centra, pod ně řadíme města nad 15 tisíc obyvatel,

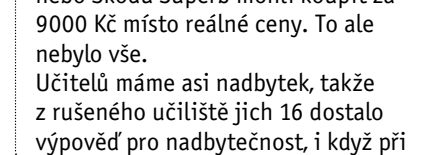
tj. například Benešov, Beroun nebo Mělník. Poslední kategorií jsou hospodářsky a sociálně ohrožená území, která byla vymezena na základě pěti parametrů. Jedná se o intenzitu podnikatelské aktivity, nezaměstnanost, index stárů, dopravní obslužnost a přírůstek nebo úbytek obyvatel. Smyslem vymezení HSOÚ je odhalení kumulativních nerovností, které by mohly vést k nežádoucímu vylidňování a úpadku regionu. Středočeské obce a města spadající mezi ohrožená území budou zvýhodněna v příslušných dotačních fondech. Malé obce budou moci využívat např. dotační program Obchůdek, který jim pomůže s udržением provozu obchodu, tzn. pokrýt zvýšené náklady způsobené vyššími cenami energií a inflací. Pro větší města připravujeme speciální fond

na podporu podnikání, abychom jim pomohli stát se lepším regionálním centrem. Přestože je Středočeský kraj z hospodářského hlediska v celorepublikovém srovnání druhý nejlepší hned po Praze, nacházíme se pod průměrem zemí Evropské unie. Hodnota hrubého domácího produktu na obyvatele v paritě kupní síly činila v roce 2020 ve Středočeském kraji 83,2 % průměru 27 zemí EU. Z hlediska odvětvové struktury hrubé přidané hodnoty probíhá odklon od zemědělství a průmyslu směrem ke službám a vědě, což je z hlediska Strategie rozvoje kraje žádoucí.

Jiří Smíček,
náměstek hejtmanky
pro oblast regionálního
rozvoje a územního
plánování (Piráti).

Mgr. Irena Bartoňová Pálková,
zastupitelka
za ANO

Česká republika právě předsedá Evropské unii. Středočeský kraj jako jeden z doprovodných programů připravil sérii food festivalů v 11 středočeských městech. Jméno akce, na niž jste srdečně zváni, je tajenkou křížovky.

POMŮCKA: FOLK, KARTER, RSM, YALE	INICIÁLY HERECKÝ KOSTKOVÉ	JÍL SLOVEN.	FINSKÉ LÁZNĚ	POBÍDKA	NĚMECKÁ PŘEDLOŽKA V	JEHLIČNATÝ POLOKER		ZNAČKA PRAČÍHO PRAŠKU	ZNAČKA PIAN	NÁZEV HLÁSKY N	LEHKÉ TOPNÉ OLEJE ZKR.	AMERICKÁ UNIVERZITA		OBCHŮZKA LÉKAŘŮ	NÁSTROJ ZVONÍKA	KŘÍK SLOVEN.	STAHOVÁK	VÍKENDOVÉ OBYDLÍ
PŮSOBIT TÍSEŇ						NÁSTUPY							NEKLID					
ŠAŠCI						VÝNOS VYSOKÁ ŠKOLA ZKR.							JMÉNO ZPĚVAČKY BARTOŠOVÉ MUŽ. JMÉNO					
	CITO-SLOVCE Klapnutí	JIŽ KDESI BÁSNICKY			ZÁŘE MIMO OBJEKT				LÍZAT HEREČKA DEMI ???									
NÁDOBA NA ZALÉVÁNÍ						DRUH SPORTU PŘEMETY					VLASTNÍ PRVNÍ ŽENĚ ČÁST VĚTY					ZNAČKA HEKTARU STEJNÁ		
TEXTILNÍ PLODINY				SNÍŽENÝ TÓN E HUDEBNÍ TĚLESO		BRNĚNSKÝ ARCHITEKT ADOLF ??? UVAŽOVAT						OTEC ZASTAR. RUSKÁ PONORKA			KINGŮV ROMAN ZÁKLAD			TITO RUSKY
INICIÁLY SKLADATELE DVOŘÁKA			JINAM NÁŘEC. PRAŠKOVÝ PIGMENT				LIDOVÝ ANGLICKY DRUH SÝRA						CIZOKRAJNÁ ROSTLINA DRUH POKRMU					
PRVOSENKA								STŘEVNÍ PARAZIT ČÁST PRAHY 3						VYDÁVAT ZVUK KONĚ ITALSKÉ MĚSTO				
	BALIT HOVOR. TAJENKA BURSKÉ OŘÍŠKY															INIC. HER. ISSOVÉ ROZHODCE		
OSLOVENÍ MUŽE					VERDIHO OPERA VYZNAVAČ BOHA				ČÁST CELKU ROZPOUŠTĚDLO BAREV								ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ ZKR.	POLEKÁNÍ
VĚZENÍ ZASTAR.						CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO MPZ SAN MARINA				HRNEC SEMKNUTÉ SPOLEČNOSTI								
ČÁST SPA-LOVACÍHO MOTORU						HUDEBNÍ STYL ELEMENT CHŮZE						PŘEDLOŽKA JEDNOTKA ENERGIE				NEMOC ŠIL. KRAV MOSKEVSKÝ SPORT. KLUB		
INICIÁLY HERCE ŠEVČIKA			HAZARD MLUVA SLOVEN.				ROZMĚRNÁ OTÁZKA 1. PÁDU							CITOSLOVCE CINKNUTÍ ORG. PRO OSV. PALES.				
REJ				JEHLIČNATÝ STROM INIC. ZPĚV. KOLÁŘE				TAJEMSTVÍ NÁZEV HLÁSKY L										ZVUK TROUBENÍ TRUBKY ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA
UCHAZEČ						KONCERTNÍ BUDOVA												
PLAŇKA						DŘEVĚNÉ PŘÍSTŘEŠKY							PŘÍSTROJ HOVOR.					

VYHRAJTE KRÁSNOU KNIHU

Prvních deset úspěšných luštitelů odměníme exkluzivní knihou o přírodě z edice Středočeského kraje. Vyluštěnou tajenku zašlete do 10. 10. 2022 spolu se jménem a korespondenční adresou na e-mail stredocech@kr-s.cz.

STŘEDOČECH

Středocech, informační čtvrtletník Středočeského kraje (Ročník V)
Vydavatel: Středočeský kraj
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ: 708 91095 / Ev. č.: MK ČR E 19097
Kontakt na redakci: stredocech@kr-s.cz
Pro Středočeský kraj vytisklo Vltava Labe Media, a. s.

Nominujte osobnosti na Cenu hejtmanky pro rok 2022

Hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková vyhlásila další ročník ankety Cena hejtmanky. Nominační formulář, který je letos poprvé možné vyplnit i elektronicky, je zveřejněn na webu Středočeského kraje. Kandidáti na ocenění musí být spjati se Středočeským krajem: na jeho území se narodili, žijí zde, nebo je s krajem spojeno jejich působení, život, dílo nebo činnost.

Cena hejtmanky se opět vyhláší pro kategorie hrdinský čin, společenská odpovědnost, kultura, sport, dále za oblast vzdělávání, vědy a výzkumu. Ocenění je možné udělit i za práci ve veřejném sektoru nebo podnikatelům. O těchto kategoriích rozhoduje odborná komise. Ze všech zaslaných návrhů pak budou moci občané sami vybrat prostřednictvím internetového hlasování osobnost v kategorii Cena veřejnosti. Cena je možné udělit i in memoriam.

„Budu moc ráda, když si lidé opět najdou čas ovlivnit svými nominacemi a hlasy to, komu bude ocenění uděleno, zamyslet se nad tím, kdo by si jej za svou práci nebo činy zasloužil, kdo by mohl být tím, na kterého mohou být středočeští občané hrdí. Jsem přesvědčena o tom, že takových osobností mezi

námi žije spousta. A vůbec nemusí jít o někoho známého a slavného, naopak, může to být někdo, kdo je pro náš kraj a jeho občany přínosný, zajímavý, důležitý a třeba i skromně stojí v pozadí a ocenění by si zasloužil,“ říká hejtmanka Petra Pecková.

Nominace se mohou podávat až do konce října 2022. Nejjednodušší způsob, jak návrh odevzdat, je vyplnění elektronického formuláře na webových stránkách Středočeského kraje. I nadále je ale možné klasický formulář vyplnit ručně nebo na

počítači a odeslat poštou, případně osobně doručit na podatelnu Krajského úřadu Středočeského kraje.

Tisíce návštěvníků již mohly „ochutnat Evropu“. Další města ochutnávání čeká

Francouzské makronky či zeleninové ratatouille, španělská paella s mořskými plody, řecké speciality, slovenské halušky nebo například maďarský guláš. Už se vám sbíhají sliny? Tyto a mnohé další gastronomické speciality ze všech koutů Evropské unie můžete ještě ochutnat na akcích Ochutnej Evropu, které připravuje Středočeský kraj v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské Unie.

Evropu si mohou návštěvníci vychutnat opravdu všemi smysly. Vítězné kapely ze soutěže Skutečná liga, Wotazník a Madam

Royal si připravily hudební hity z jednotlivých evropských zemí. Těmi doprovodí programové bloky, v rámci kterých jsou představovány jednotlivé regiony Evropské unie. Návštěvníci se mohou dozvědět spoustu zajímavostí. Na své si přijdou i děti, pro které jsou připraveny hry, soutěže, skákací hrad nebo třeba malování na obličej. Hodnotné ceny mohou dospělí vyhrát v zábavném soutěžním kvízu, kde si ověří vědomosti o evropských zemích. Na všech akcích je rovněž k vidění výstava architektonicky oceněných staveb, které ve Středočeském kraji vznikly za pomoci prostředků z Evropské unie. Bohatý kulturní program doplňují vystoupení hvězdné kapely Eddie Stoilow či zpěvačka Šárka Vaňková. Série akcí Ochutnej Evropu se uskutečnila či teprve uskuteční v těchto městech: **17. 9. Kolín, 24. 9. Rakovník, 1. 10. Kutná Hora, 8. 10. Mělník, 15. 10. Kladno.**

Kam na výlet, za kulturou nebo za sportem

Zář

10. 9. 2022 – A Day of Sound, festival experimentální a nezávislé hudby

V Galerii Středočeského kraje se uskuteční již čtvrtý ročník festivalu A Day of Sound, který přivádí do galerie experimentální a nezávislou hudbu v dramaturgii hudebního publicisty Pavla Klusáka. Neobvyklé hudební produkce i performance rozezná unikátní historické interiéry jezuitské koleje a tradičně vyvrcholí večerním koncertem pod širým nebem. GASK – Galerie Středočeského kraje Barborská 51-53, Kutná Hora **VSTUPNÉ:** součástí vstupu do celého objektu za 200 Kč www.gask.cz

10. 9.–13. 11. 2022 – Sport na osadách aneb Od amatérských nadšenců k olympijským vítězům

Tramping a sport k sobě neodmyslitelně patří. V okolí Sázavy se potkávali amatérští milovníci sportu, pozdější medailisté z olympijských her i mistrovství světa. Přijďte se přesvědčit, jak sportovní tradice žila na osadách v minulosti a stále přežívá dodnes. Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, Masarykovo náměstí 16 www.muzeumjilove.cz

24. 9. 2022 – GLORIA - KAROLÍNA JANŮ A HOSTĚ

Přijďte si poslechnout

koncert klasické staré hudby v nezaměnitelné atmosféře Třebského kostela.

účinkují: Karolína Janů - soprán, Jiří Sejkora - hoboj, Ondřej Valenta - cembalo
19:00
Kostel Nanebevstoupení Panny Marie v Třebsku
Vstupné: 200/140 Kč
www.antonindvorak.cz

10. 9. 2022 – 22. Den horníků

Tradiční oslavy dne horníků v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích. Čeká na vás živá hudba, občerstvení, program pro děti.

13:00–18:00
Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích
Vinařice čp. 56, 273 07
<http://dul-mayrau.cz/>

28. 9. 2022 – Svatováclavské slavnosti na Budči

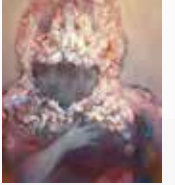
Oslava Dne české státnosti na hradišti Budeč u Zákolan. Průvod sv. Václava, historický šerm, divadlo, ukázky řemesel, komentované prohlídky rotundy sv. Petra a Pavla, nejstarší stojící stavby v ČR.

10:00 – 17:00
Hradiště Budeč u Zákolan
<http://www.omk.cz/>

9. 9.–23. 10. 2022 Kolářová/Černý/Hájková

Zveme vás na výstavu mladých umělců: malířky Markéty Kolářové, keramika Jana Černého a fotografky Natálie Hájkové. Jejich díla spojuje téma jednotlivce jako strůjce kultury a motiv primitivních, neznámých společností. Muzeum umění a designu Benešov Malé náměstí 74, Benešov u Prahy ÚT–PÁ 9–12, 13–17 SO–NE 10–12:30, 13–18 **VSTUPNÉ** základní: 60 Kč / snížené 30 Kč www.mudbenesov.cz

23. 10. 2022–12. 3. 2023 Výstava Libora Lípy Obyčejné věci

Malíř, designér, grafik, hudebník a zakladatel Mikulovského výtvarného symposia Libor Lípa představí v galerijním prostoru u kavárny svou sérii nejnovějších velkoformátových maleb polévkových mís, které vznikly přímo pro GASK. Tato malířská kolekce bude doplněna o další doprovodné náměty, které souhrnně autor vetknul do názvu výstavy „Obyčejné věci“. GASK – Galerie Středočeského kraje

Barborská 51-53, Kutná Hora Každý den kromě pondělí 10–18 hodin **VSTUPNÉ:** součástí vstupu do celého objektu za 200 Kč www.gask.cz

22. 10. 2022 – Tradiční oslavy keltského svátku Samhain, ukončení návštěvnické sezóny v Informačním centru keltské kultury, oslavy Mezinárodního dne archeologie. Těšit se můžete na

skvělé kapely, tanečnice i bojovníky a řemeslníky. Připravená bude také archeologická dílna.

Ústav archeologické památkové péče středních Čech, Zámek Nižbor, Na Zámku 260, 267 05 Nižbor **VSTUPNÉ:** 80 Kč děti, 150 Kč dospělí, 300 Kč rodina (2+2) www.zameknižbor.cz

8. 10. – BRAHMS – DVOŘÁK

Poznejte s námi přátelství dvou světových hudebníků skrz jejich korespondenci a hudbu. Dopisy skladatelů představí Martin Myšička v doprovodu Dvořákových a Brahmových skladeb.

účinkují: Leoš Čepický – housle, Lukáš Kláněský – klavír, Martin Myšička – umělecký přednes
19:00
Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami
Vstupné: 200/140 Kč
www.antonindvorak.cz

16. 10. 2022 – Svatohavelské posvícení

Ve skanzenu vás čekají slavnostně vyzdobené chalupy,

průvodci, kteří vám přiblíží lidové zvyky posvícenského období. Ve skanzenu najdete dílničky pro děti, napečené koláče i lidovou muziku a tance. Muzeum lidových staveb Kourim, Ruská ulice
Od 10:00 do 16:00 **Vstupné:** základní 200 Kč/zlevněné 90 Kč /rodinné: 490 Kč www.skanzenkourim.cz

Listopad

27. 11.–31. 12. – Betlém na hradě

Instalace betlému na nádvoří s možností nákupu betlémů od různých tvůrců v pokladně muzea. Muzeum Mladoboleslavska – hrad Staroměstské náměstí 1, Mladá Boleslav www.muzeummb.cz

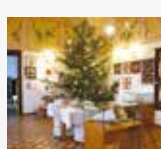
24. 11.–30. 12., Evropské Vánoce

Vánoční výstava z pohledu

vánočních zvyků v sousedních zemích Slovenska, Rakouska, Německa, Polska a dalších.

Muzeum Podblanicka, Zámek 1, Vlašim Otevřeno: út – ne, svátky 9–12, 13–16 h www.muzeumpodblanicka.cz

12. 11. 2022 – S lampou do podzemí

Vytvořte si vlastní kahan či lampičku a sestupte se svými dětmi do strašidelného

podzemí dolu Mayrau ve Vinařicích u Kladna. Součástí akce, bude i dlabání dýní a doprovodný program. 14:00–18:00 Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích Vinařice čp. 56, <http://www.dul-mayrau.cz/>

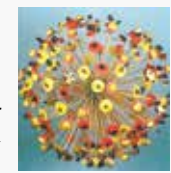

22. 11. 2022 – Vánoční světlo

Se světlem se ve vánočním čase pojila celá řada dnes již zapomenutých zvyků, mezi něž patřilo např.

zavěšování symbolu slunce, tzv. polazu, nad stůl ve světnici. Některé ze zvyků a jejich proměny najdete na této výstavě. Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, Huťská 1375, Kladno <http://www.omk.cz/>

5. 11. 2022 – Kreativní muzejní Dušičky

Letos podruhé bude věnován tvůrčí sobotní listopadový den Dušičkám, Samhainu, Halloweenu... Dozvíte se něco o původu

svátku, pro děti bude připravena pátrací hra „strašidelná tajemství muzea“ a za splnění úkolů dostanou odměny! V tematické tvůrčí dílně si vyrobíte strašidelné dekorace, ozdoby, lampiony a jiné. Kdo přijde v masce, má vstup za polovic! Regionální muzeum v Jílovém u Prahy Masarykovo náměstí 16 Od 10:00 do 15:00 www.muzeumjilove.cz

